gemeente Krimpenerwaard

RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W
VOOR Gemeenteraad
CC
DATUM 8 oktober 2024
ONDERWERP Septembercirculaire 2024

Beste heer, mevrouw,

Op 17 september is de septembercirculaire 2024 verschenen. Deze circulaire informeert u in hoofdzaak over de gemeentefondsuitkeringen voor 2024 en verder, gebaseerd op de miljoenennota 2024.

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de belangrijkste onderwerpen uit de septembercirculaire 2024 en de financiële gevolgen van deze circulaire voor de gemeente Krimpenerwaard.
De belangrijkste onderwerpen zijn:

- Wijziging uitkeringsfactor (loon, prijsstijging en hoeveelheden)
- Besparingsverlies Jeugd
- Middelen indexatie Wmo
- Btw compensatiefonds (BCF)
- Taakmutaties, integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Het kabinet Rutte IV had besloten om te besparen op jeugdzorg. Deze besparing (oplopend tot € 511 miljoen in 2027) was in mindering gebracht op de middelen voor jeugdzorg op de aanvullende post van het ministerie van Financiën. Het nieuwe kabinet Schoof kiest ervoor om deze besparing te laten vervallen. De genoemde besparing wordt daarom nu toegevoegd aan het cluster Individuele voorzieningen jeugd van de algemene uitkering van het gemeentefonds. In de meerjarenbegroting van 2025 is hier al rekening mee gehouden.

Door demografische ontwikkelingen stijgen de Wmo-kosten. Daarom is in de Voorjaarsnota 2024 een jaarlijkse tranche van € 75 miljoen gereserveerd vanaf 2026 oplopend tot € 300 miljoen in 2029. Met de VNG is afgesproken dat een deel van de Wmo via een andere uitkering zal verlopen, maar vooralsnog zijn de middelen toegevoegd aan het gemeentefonds. In meerjarenbegroting 2025 is hier al rekening mee gehouden.

Onderstaande tabel laat een uitsplitsing zien van de belangrijkste onderdelen uit de septembercirculaire voor de jaren 2024-2028:

Totaal x € 1.000	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Uitkering gemeentefonds conform begroting*	112.481	117.057	111.537	113.184	114.644
Septembercirculaire 2024**	112.677	117.718	114.388	115.611	116.916
Mutatie	196	661	2.851	2.427	2.272

*Inclusief technische oplossing en aparte indexatie Wmo
**Inclusief BCF plafond en afspraken jeugdzorgbijdrage

Totaal x € 1.000	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Wijziging uitkeringsfactor	59	313	1.690	1.465	1.221
Besparingsverlies jeugd			1.212	1.209	1.313
BTW Compensatiefonds (BCF)	-300	-250	-250	-250	-250
Taakmutaties, decentralisatie en integratie-uitkeringen	437	598	199	3	-12
(A) Mutatie op basis van septembercirculaire 2024	196	661	2.851	2.427	2.272
Taakmutaties, decentralisatie en integratie-uitkeringen	-466	-641	-1.469	-1.283	-1.278
(B) lastenraming	**-466**	**-641**	**-1.469**	**-1.283**	**-1.278**
(A-B) Mutatie na verwerking lasten	-270	20	1.382	1.144	994

De bovenstaande tabel is opgebouwd uit twee onderdelen. Onderdeel A is de berekening van de algemene uitkering voor de gemeente Krimpenerwaard. Onderdeel B gaat over de lasten die we als gemeente Krimpenerwaard zelf naar eigen inschatting ramen.

Ten opzichte van de meicirculaire 2024 is er in 2024 een nadeel en vanaf 2025 sprake van een voordeel. Een deel is vrij te besteden en een deel wordt ontvangen voor de compensatie van specifieke uitgaven, zoals bijvoorbeeld toekomstbestendig maken energiebeleid.

Hieronder volgt een uitleg over de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de meicirculaire 2024.

Wijziging uitkeringsfactor € 78.000 in 2024 oplopend naar € 1.221.000 in 2028
In de Miljoenennota is het accres voor het jaar 2025 en verder geactualiseerd op basis van de actuele raming van de ontwikkeling van het bbp door het Centraal Planbureau (CPB) (MEV25). Daarnaast zijn de basisgegevens van veel maatstaven geactualiseerd. Denk aan huishoudens, uitkeringsontvangers en OZB maatstaven.

Besparingsverlies jeugd € 1.212.000 in 2026 oplopend naar € 1.313.000 in 2028
Het kabinet Rutte IV had besloten om te besparen op jeugdzorg. Deze besparing was in mindering gebracht op de middelen voor jeugdzorg op de aanvullende post van het ministerie van Financiën. Het nieuwe kabinet Schoof kiest ervoor om deze besparing te laten vervallen. De genoemde besparing wordt daarom nu toegevoegd aan het cluster Individuele voorzieningen jeugd van de algemene uitkering van het gemeentefonds. Hiervoor hadden we ook minder lasten opgenomen in de begroting. Dit is nu gecorrigeerd in de bovenstaande tabel bij onderdeel B. Dit heeft een budgetneutraal effect.

Plafond BTW compensatiefonds in 2024 € -300.000 en vanaf 2025 € -250.000
In deze circulaire is een geactualiseerde raming voor de ruimte onder het plafond voor gemeenten opgenomen. Dit is een lagere raming ten opzichte van de septembercirculaire 2023. Dit heeft een nadelig effect vanaf 2024.

Taakmutaties, integratie- en decentralisatie-uitkeringen
In 2024 en de daarop volgende jaren vinden er nog verschillende stortingen en uitnames plaats uit het gemeentefonds. Een groot deel van deze mutaties is klein van omvang en wordt niet genoemd. Conform ons eigen financieel beleid van de afgelopen jaren ramen wij tegenover specifieke taakmutaties, integratie- en decentralisatie uitkeringen ook de daarbij behorende lasten. Derhalve hebben een aantal van deze mutaties een budgettair neutraal effect. De belangrijkste mutaties zijn:

- ***Alleenverdienersproblematiek € 57.000 incidenteel in 2024***
  Gemeenten kunnen financiële ondersteuning bieden aan huishoudens die door de alleenverdienersproblematiek onder het bestaansminimum uitkomen. Gemiste huur- en zorgtoeslag kan vanuit de individuele bijzondere bijstand gecompenseerd worden. De Tweede Kamer heeft gemeenten gevraagd deze huishoudens actief te benaderen. Gemeenten ontvangen budget om deze bijstand te verstrekken. Voor de gemeente Krimpenerwaard gaat het in 2024 om een bedrag van € 57.000.

- ***Toekomstbestendig maken energiebeleid € 371.000 in 2024 en 2025***
  In het bestuurlijk overleg Klimaat en Energie is gesproken over de bekostiging van extra taken bij provincies en gemeenten voor het toekomstbestendig maken van het energiesysteem. Het betreft o.a. het voorkomen van netcongestie en het ondersteunen van bedrijven bij verduurzaming. Gemeenten worden ondersteund met een decentralisatie-uitkering om ca. 3 fte per RES-regio aan te nemen. Voor de gemeente Krimpenerwaard gaat het in 2024 en 2025 om een bedrag van €371.000.

- ***Openbare bibliotheken 170.000 in 2025 en 2026***
  Gemeenten konden in 2023-2024 een specifieke uitkering ontvangen voor het versterken van het lokale bibliotheekstelsel. Er komt een wettelijke zorgplicht voor gemeenten t.a.v. de openbare bibliotheek. In aanloop naar structurele financiering wordt nu een uitkering verstrekt om zich op die zorgplicht voor te kunnen bereiden. Voor de gemeente Krimpenerwaard gaat het in 2025 en 2026 om een bedrag van €170.000.

Aandachtspunten

Herijking gemeentefonds
In 2023 is het gemeentefonds volledig herijkt. De herverdeeleffecten zijn nog maar ten dele in het gemeentefonds verwerkt, mede omdat op advies van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) een onderzoeksagenda wordt uitgevoerd naar o.a. de stapeling van problematiek in het sociaal domein. De onderzoeksrapporten worden later dit jaar verwacht. Daarna moet nog onderzoek worden opgestart of, en zo ja hoe, dit verwerkt kan worden in het huidige verdeelmodel.

Meerjarenbegroting 2024
De septembercirculaire 2024 heeft in meerjarenperspectief een aantal wijzigingen tot gevolg. Deze wijzigingen hebben op het oog een positief effect voor onze begrotingspositie tot gevolg.

De financiële consequenties 2024 worden zoals gebruikelijk verwerkt in de slotwijziging 2024 en de meerjarige gevolgen worden verwerkt in de 1e tussentijdse rapportage 2025.

Indien bij het saldo van de begroting 2025 (indien deze onverkort vastgesteld wordt) het saldo van de septembercirculaire 2024 wordt opgeteld, ziet het financiële beeld er als volgt uit:

Totaal x € 1.000	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Saldo begroting	26	-7.785	-6.188	-5.520
Mutaties septembercirculaire 2024	20	1.382	1.144	994
Saldo begroting na septembercirculaire 2024	46	-6.403	-5.044	-4.526

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Bijlage
Septembercirculaire 2024

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris, de burgemeester,

J. Hennip Ir. J. Beenakker